

A lokális tudáshálózatok feltérképezéséből adódó lehetőségek az intelligens szakosodási stratégiákhoz

Juhász Sándor

PhD-hallgató

Szegedi Tudományegyetem

Közgazdaságtani Doktori Iskola

Struktúra

1. Elméleti háttér
2. Hálózat feltérképezési módszertanok
3. Empirikus vizsgálatom
4. Következtetések

Elméleti háttér

miért hálózatok?

- ‘*relational turn*’ – a térbeliség helyett a kapcsolatok az érdeklődés középpontjában
- Regionális gazdaságtan és hálózatok
 - Vállalatközi hálózatok
 - Tudás (és tudományos) hálózatok
 - Fizikai (infrastrukturális) hálózatok

Elméleti háttér

helyi hálózatok, klaszterek

- Marshall (1920) - *a specializálódó iparágak földrajzi koncentrációjából adódó előnyök*
- ***MAR externáliák***
 - helyben elérhető erőforrások
 - specializált munkaerőpiac
 - ***iparági atmoszféra és tudástúlcsordulás***

-» tudás áramlásának vizsgálata
hálózatelemzési módszerekkel

Elméleti háttér

helyi beágyazódottság

- *Gazdasági tevékenységek társadalmi kapcsolatokba ágyazottak* (Granovetter 1985)
 - informális, bizalmi kapcsolatok
 - opportunistá viselkedés kockázata csökken
 - gyakrabban interakciók – pozitív hatás az innovációs teljesítményükre

-» hálózat elemzése révén azonosíthatóak a tudásátadás szereplői és kapcsolataik

Elméleti háttér

'intelligens szakosodás'

- ***Relatedness*** (ágazati rokonság)
tudás és ismeretek kombinálása különböző, de technológiailag kapcsolódó ágazatok között
 - ***Embeddedness*** (beágyazottság)
növeli a tudás túlcsordulásának helyi gazdasági hatásait
 - ***Connectedness*** (kapcsolódás)
helyi és régiók közötti kapcsolatok pozitív hatása a tanulásra és a növekedésre
- » *Hálózatok és a tudásáramlás kiemelkedő szerepe*

Elméleti háttér

Lokális tudáshálózatok

- **Tudáshálózatok** az innovációhoz kötődő tudás átadásán keresztül kötik össze a vállalkozásokat (Giuliani 2010)
- **Tudástúlcsordulás** döntően a **hálózatosság** és az **erős helyi beágyazottság** esetén figyelhető meg
- A hálózati struktúra a személyek és szervezetek **tudáshoz való hozzáférését** tükrözi
- Helyi tudáshálózatok jelentősen befolyásolják a **regionális fejlődés lehetőségeit**

Hálózatfeltérképezési módszertanok

Primer adatgyűjtés

- **‘Roster-recall’** módszer
 - Előre definiált vizsgálati keret
- **‘Hógolyó’** módszer
 - A vizsgálati keret folyamatosan bővül
- *Előnyeik:*
 - Pontos(abb) mérés
 - Kvalitatív technikák
- *Hátrányaik:*
 - Költséges, időigényes

Hálózatfeltérképezési módszertanok

Szekunder adatgyűjtés

- Lehetséges szekunder **adatforrások**
 - Szabadalmi adatok
 - Citációk, közös publikációk
 - Munkaerőpiaci adatok **stb.**
- *Előnyei:*
 - Dinamikus elemzések
- *Hátrányai:*
 - Pontosan mit mérünk?
 - (hazai) gyakorlati alkalmazhatóság?

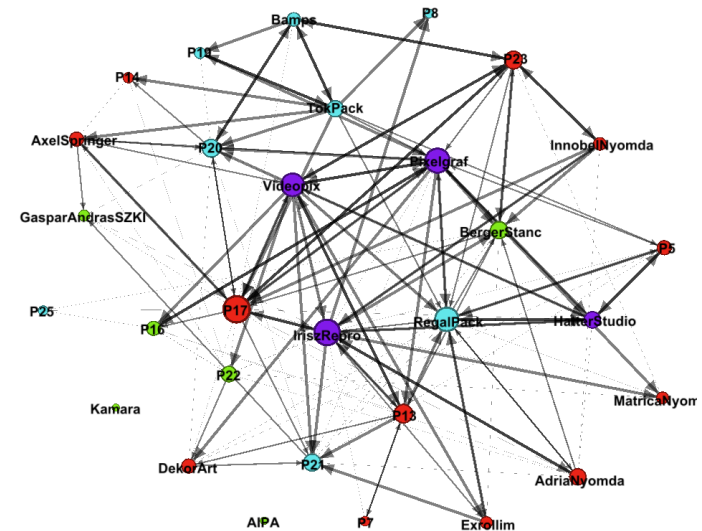
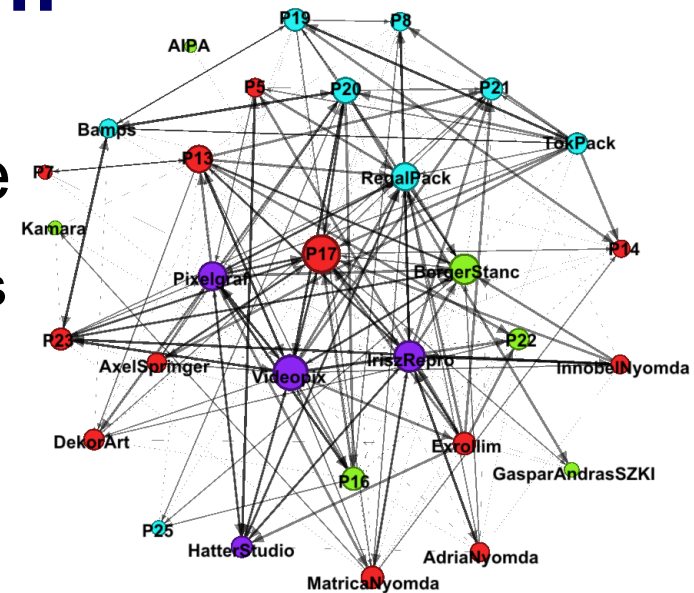
Empirikus vizsgálat/om

- Helyi tudáshálózat feltérképezése

- Kecskeméti nagyvárosi településeggyüttes
- Nyomdaipar és papírtermék gyártás
- Potenciális klaszter

- Tapasztalatok

- Jelentős tudásáramlás
- Erős informális kapcsolatok, regionális beágyazottság
- Meghatározó szereplők: KKV-k, spin-off-ok
- Klaszter szervezése sikertelen

Következtetések

Helyi tudáshálózatok feltérképezése és intelligens szakosodás

- Sikeres S3 stratégiák kialakítása
 - Régióon belüli és régióon kívüli kapcsolódások?
 - Beágyazottság?
 - Meghatározó szereplők?
- Beavatkozások hatása – eredményessége?
 - Struktúra alakulása
 - Befolyásos szereplők változása
- Kiemelt ágazatok, klaszterek fejlesztése
 - Klaszterek típusának, jellegzetességeinek azonosítása

Köszönöm a figyelmet!

Juhász Sándor

PhD-hallgató

sandorjuhasz@ymail.com